

הניזקין פרק חמישי גיטין

מ.

עין משפט
נר מצוה

קמ"א א מ"י פ"ב מהל'
תפלה הל' יח סמוג
עשין יט טוש"ע או"ח סי'
קלו:

ק' ב מ"י שס הל' כג סמוג
שס טוש"ע אר"ח ס'י
קמוג סעי' ב וטוש"ע יו"ד ס'י
רפג סעי' א וזכר אלפס עוד
צפ' הקורא את המגילה ד'
ערב :|:

קניא ג מיי פ"ו מהל' ס"ת
הל' יד סמג עשין כד
טוש"ע יו"ד ס' רפג סעי' ב:
קניב ד מיי שם טוש"ע שם
סעי' ג:

מוסף תוספות

[illegible]

פסקי רי"ד

[illegible]

אם שבב אם **א** שבב. אם שבב לא כמיב כלל חלא אם לא שבב^א
 כמיב חלא דבמר הכי כמיב ואת כי שטימ^ב: **תורה** תחומה
 בניתנה.^ג תימנה דכמיב (שמות כד) ויקח ספר הצרית ויקרא בזוני העם
 ופרש"י צפי' חומש דהיינו מבראשית ועד כאן^ד וגראה לפרש דלא קאמר

חַתוּמָה נִתְּנָה שֶׁלֹּא נִכְתְּבָה עַד
לְבִסּוֹף אֲלֵא שֶׁעַל הַסֵּדֶר נִכְתְּבָה^י דִּישׁ
פְּרָשִׁיּוֹת שֶׁנֶּאֱמָרוּ חֲתִימָה לְפָנֵי אֹתָם
הַכְּתוּבִים לְפָנֵיהֶם וְלֹא נִכְתְּבָה עַד
נֶאֱמָר לֹא אֹתָהּ שְׁכַתְּמָה לְפָנֶיהָ
וְכֹתֵב זֹאת אַחֲרֶיהָ^י וְעַל זֶה מֵיִיחִי
מִדְּרִי לֹא שְׂאוֹתָם עַל זֶמְרוֹ עַל
הַסֵּדֶר וְהִיא יִכּוֹל לְהוֹכִיחַ זֶה מִכְּמָה
מִקְרָאוֹת דִּלִּין מוֹקֵדֶם וּמֵאֲחֶרֶת בְּתוֹרָה
אֲלֵא הוּאֵל וּמִשְׁכַּח דְּרִי לֹא מֵיִיחִי
לֵה וְרִ"ת גְּרִיס א"ר לֹא מֵיִלְתָּא בְּחַפְזִי
נִפְשָׁה^י: **פְּרָשַׁת טַמְאִים**. פ"ה
בְּקוּנְטֵרֶם וְהִי אֲנָשִׁים וְקִשָּׁה
לְפִירוּשׁוֹ דְּלֹאֵר בְּפ"ק דְּפִסְחִים (דף ו').
שׁוֹלֵם זְכוּלוֹת פֶּסַח קוֹדֶם הַפֶּסַח
לִי יוֹם שֶׁהִי נִצְּלָ עוֹמֵד בְּפִסְחִי רֵאשִׁי
וּמִזְהִיר עַל פֶּסַח שֶׁנִּי^י וְלִפ"ז אֵיכָּא
חֵדֶשׁ וְחֵדֶשׁ כִּיּוֹן שֶׁנֶּאֱמָר בְּרֵאשׁ חֵדֶשׁ
יִסָּן^י וְעוֹד לֵאמֹר יִתְכֵּן לְרִיבִי יוֹסֵף
הַגְּלִילִי דְּלֹאֵר (י) נוֹשָׁא אֲרוּרֵי שֶׁל יוֹסֵף
הַיּוֹדֵי וְלִרְבִּי יִצְחָק דְּלֹאֵר לִמַּת מִזְוָה
נִטְמָאוּ וְחַל שְׂבִיעִי שְׁלֹשָׁה עֶבְרֶצַּ פֶּסַח
וְגִרָא דְּפִרְשָׁת טַמְאִים הֵייוֹן פְּרָשַׁת
וְיִנְרוֹ (וִירְקָא בֵּב) דְּלִפְנֵי צִיָּה טוֹמָאֵת
שֶׁרָךְ וְנִבְיָה^י וְכֹל הַרְצִיךְ לְטוֹמָאֵת
מִקְדָּשׁ וְקִדְשֵׁי^י (י):

וּפְרִשְׁתָּ אַחֲרֵי מוֹת. צְבֻרָשֵׁת
רָצָה ^(טו) לֵאמֹר אֵיכָּא פְּלוּגְתָּ
גְּבִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִיא דְּבַר
ה' אֲלֵךְ אֲצֵרֶם (צְבֻרָשֵׁת טו) לֵאמֹר
לְמַ"ד אַחֲרֵי קְמוּךְ וְאַחֲרֵי מוֹפְלָג וְאֵיכָּא
לְמַ"ד אֵיכָּא וְקָשָׁה מֵאַחֲרֵי מוֹת דְּבַר
צִיּוֹם הִיא וְשָׂמַר גְּבֻרָתָא אַחֲרֵי כֹל
הַפְּרָשִׁיּוֹת לְכָךְ חֲשִׁיד מוֹפְלָג:

אתמורי

חתומה ניתנה כיון דחתומה
 תבינן * א"ל אין כותבין ומה
 שתה מבלא של זהב שפרשת
 ר' ינאי באל"ף ב"ת איתיביה
 אימא כמה שכתוב במבלא
 מה שכתוב במבלא מה הוא
 בא במאי עסקינן יבסירוגין
 והוא דעתו להשלים מותר
 בתורת כהנים עד ויהי כיום
 ילה מגילה ניתנה שנא' א
 ר"ש בן לקיש אומר תורה
 ה' הזאת ואידך גמי הכתיב
 מגילת ספר כתוב עלי ההוא
 יאמר אלי מה אתה רואה
 כדרכי לוי דאמר רבי לוי
 שכן אלו הן פרשת כהנים
 טמאים ופרשת אחרי מות
 ופרשת

לכתוב מצרסאית עד פרשת כהנים
כהנים. אמור אל הכהנים (ע) שהלכות
ן להודיעם: פרשם לויס. קח (נח) את
מעשר ראשון לא נהג עד סוף חמשים
נשים וגו' משום הלכות הפסח והמשכן
ומחנה שכינה ומחנה לוי ומחנה ישראל
יעשו פסחיהם ולרבי לוי יכולים היו
היי' שבאותו היום הוקבעו המחנות
י"פ שהיא של יום הכפורים בו ציוס
לאורה לאהרן אל יבא בכל עת:
ופרש

מי קוראין לא הוה בידיה אתא ושייליה
לרבי יצחק נפחא א"ל "אחריהן קוראין ת"ח
הממונין פרנסים על הצבור ואחריהן ת"ח
הראויין למנותם פרנסים על הציבור
ואחריהן בני ת"ח שאבותיהן ממונים פרנסים
על הצבור ואחריהן ראשי כנסיות וכל אדם
שלאו ליה בני גליל לר' חלבו מהו לקרות
בחומשים בבבב"ג בציבור לא הוה בידיה
אתא שייליה לר' יצחק נפחא לא הוה בידיה
אתא שאיל בי מדרשא ופשטמה מהא דא"ר
שמואל בר נחמני א"ר ^א יוחנן. ^ב ס"ת שחסר
יריעה אחת אין קורין בו ולא היא התם
מחסר במילתיה הכא לא מחסר במילתיה
רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו ^א אין קוראין
בחומשין בבית הכנסת. משום כבוד צבור
^ב ורבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו האי ספר
אפטרותא אסור למקרי ביה בשבת מאי
טעמא דלא ניתן ליכתב מר בר רב אשי
אמר למלטולי נמי אסור מ"ט דהא לא חזי
למיקרי ביה ולא היא שרי למלטולי ושרי
למיקרי ביה ^א דר' יוחנן ור"ש בן לקיש מעייני
בספרא דאגדתא בשבתא והא לא ניתן
ליכתב אלא ^ב כיון דלא אפשר יעת לעשות
לה' הפרו תורתך ה"ג כיון דלא אפשר עת
לעשות לה' הפרו תורתך בעא מיניה אבוי
מרבה ^א מהו לכתוב מגילה לתינוק להתלמד
בה תיבעי למאן דאמר תורה מגילה מגילה
ניתנה תיבעי למאן דאמר תורה חתומה
ניתנה תיבעי למ"ד תורה מגילה מגילה
ניתנה כיון דמגילה מגילה ניתנה כותבין או

דילמא כיון דאידבק אידבק תיבעי למי"ד תו
 ניתנה אין כותבין או דילמא כיון דלא אפשר
 טעם^א לפי שאין כותבין איתיביה "אף היא
 סומה כתובה עליה" א"ר שמעון בן לקיש מש
 כשהוא כותב רואה וכותב מה שכתוב במב
 איתיביה כשהוא כותב רואה במבלא וכותב
 כתוב במבלא^א אם שכב אם לא שכב^ב
 כתנאי^א אין כותבין מגילה לתינוק להתלמד
 ר' יהודה אומר בבראשית עד דור המבול
 השמיני א"ר יוחנן משום רבי בנאה תורה
 אמרתי הנה באתי במגילת ספר כתוב עי
 חתומה ניתנה שנאמר^א לקוח את ספר הת
 לקוח הוא לבתר דאידבק ואידך נמי הכתיב
 דכל התורה כולה איקרי מגילה דכתיב
 ואומר אני רואה מגילה עפה^א אי נמי
 שמנה פרשיות נאמרו ביום שהוקם בו ה
 ופרשת לויים ופרשת טמאים ופרשת שיל

וְלִכְךָ קָרִי לִשְׁאֵר נָמִי מִגִּילָה מִשּׁוֹם דְּכִשְׁחֹר וְהַשְׁלִימָה הוּא
 עֲבַר מִפִּרְשֵׁת כְּהִינִם עַד פִּרְשֵׁת שִׁילּוֹ מִעֲמָאִים וְכֵן כּוּלָּם : פֶּרֶשׁ
 זֶה לֹא יֵגֵשׁ וּמִפְּנֵי שֶׁבֹר צִיּוֹם הוֹחֵק לְעִצְדוּה הַזֹּהֶרֶכָה קִדּוֹ
 וְהָאֵל הַלְלוּם תִּדְבָּרִים^א וְאִינוּ כֵן כִּי מֵה עֵינֵינוּ אֵלֶּל הַקֶּמֶת הַמֵּי
פֶּרֶשֶׁת לִוִּים. הַזֹּהֶרֶכָה לְבֹר צִיּוֹם שְׁמֻקְקוֹ לִשִּׁיר : **פֶּרֶשֶׁת עֲמָאִים.** וְיֵה
 לְבֹר עֲמָאִים וְיִשְׁלֹחַ מִן הַמַּחְנֶה^ב שֶׁבֹר צִיּוֹם הוֹקִדְעוּ שֶׁלֹּם מִחֵן
 אֵלִים לִישָׁאֵל הַזֹּהֵל וְנִרְיִין שִׁילּוֹ וְלֹא יִכּוּל לִיכְנֵם לַמִּשְׁכָּן
 לֹא אִ"כ לֹא יִתְהַרֵּר : **וּפֶרֶשֶׁת שִׁילּוֹ עֲמָאִים.** וְיִשְׁלַחוּ מִן הַ
 הַיֹּתֵר וְצִין וּמִזֹּרְעִים לִיכְנֵם לִשְׁסִיט^ג : **וּפֶרֶשֶׁת אַחֲרֵי מוֹם.**
 שְׁמִמּוֹ בְּנֵי אַהֲרֹן בְּשִׁבְלִי בִּירָה שֶׁלֹּא לְזֹרֵךְ נִאֲמָרָה אֵל

ישראל בשבתות משום דרכי
ומסכת שבת [באלו קשרים]
נותן פרנס על העבור כל
ואומרה: בחומשין. שיש

מי קוראין. י"א כלומר תיקנו שום סדר שלום: **הראויין לימנות כו'.** דלאמרינן (דף קד.) אחיו תלמיד חכם שראוי שואלין אותו דבר הלכה בכל מה שכותבין להן חמשה חומשין כל חומש אחד שלם לעצמו וכל ספריהם היו י"א במגילה כס"ח שלנו: **מחסר במלפיו.** שוקרין לו ס"ח ומסר הוא: **דלא יתן.** **ליכנס.** פחות ממסר אחד שלם לעצמו: **והא לא יתן ליכנס.** שום דבר י"א גמרא והלכה ואגדה כדאמרינן לקמנו^א אלה אתה כותב כו': **כיון דלא אפשר.** מליכנס שנתמעט הלכ והתורה משתכחת: **עפ לעשות לה'.** אם צא עת לעשות תקנה לשם שמים הפרו דברי תורה לשעה הצריכה: **ה"ג כיון דלא אפשר.** שאין לכל צבור וצבור יכולת לכחזר נביאים שלם: **מגילה.** פרשה לנדה של תורה או שמים: **למ"ד.** להקנו בשמעתין:

מגילה מגילה נישנה. כשנאמרה
פרשה למשה היה כותבה ולבסוף מ'
שנה כשנגמרו כל הפרשיות חיצון
גידין ותפין: חסומה נישנה. לא
נכתבה עד סוף מ' לאחר שנאמרו
כל הפרשיות כולן והנאמרות לו על
ראשונה ושמיה הן סודות לו על
פה עד שכתבו: לפי שאין כותבין
ואפי' למד מגילה נשתנה כיון
לדאבדב אידבק: אף היא. הילני המלכה
במסכת יומא (ד' ה:). פרשם סוטה.
לכתוב משם פרשיות לקטנות הבאות:
באלף ק"ג. כלומר ראשי המצבות:
כשהוא כותב. הן הכותב פרשת
סוטה: כמה שכתוב לפי היסמנים
היה מצין וכותב: אם שכתב כלומר
ואם הי שטים וגו': בסוריוגין. מחילת
המקרא היה כתוב מציבה שלמה
ולבסוף ראשי מציבות: עד ויהי ביום
השמיני. שהוא גמר כווי הקרבנות:

או חמרה. כך חמר דוד או חמרה
 כשעברו עלי שאלו ודואג לפוסלי
 מלכא בקהל והועד צבית המדרש
 עמוי ולא עמוית כדאמרין ביצמות
 (דף ע"ב). **הנה צאסי**. עכשיו צאסי
 לכל: **כחוצ עלי**. וזאת יתנה המורה
 הורכתי זה ולא שמי צמותיך
 הנמלאות (בראשית יט) צמות דוד
 שעתיד ללאת מרות המואביה ונעמה
 העמונית אמו של רחבעם כמיז הכא
 הנמלאות וכמיז התם (תהלים פט)
 מלאתי דוד עבדי. אלמא מגילה איקרי
 משום דמתחילה נכתבה מגילת
 בראשית והדר מגילת נח והדר מגילת
 צדקיהו והיינו דקאמרינן במגילת
 אברהם כחוצ עלי: **חומה**. גמורה
 ומשמיימת ושלמים: **אינן לחדרי לוי**.

אִיקְרָאִי מִגִּילָה אֶזְנֵן ח' פְּרָשִׁית
שֶׁהִוָּרְכוּ לַיּוֹם נִאֲמְרוּ וּנְכַתְּבוּ וּנְמַסְרוּ
וּ בַיּוֹם וּנְכַתְּבָה כָּל אַחַת בְּמִגִּילָה
לְבַדָּה לְפִי שְׂמוּבָדְלוֹת וְרַחוּקוֹת וְזוֹ מִזֵּן
לְבַד וְדִילֵךְ פֶּרֶשֶׁת כֹּהֲנִים הַכְּתוּבָה כְּבָר
כֹּהֲנִים כְּתוּבֹת אֵלֶּיךָ יִימָנֵה לֹא יִסֵּךְ
הַלּוֹים דְּבַעֲלוֹתֶיךָ^י שְׁבָה הַלְכֹת יִיִם.^י
וְאַרְבַּע שָׁנָה^י וְעוֹד פֶּרֶשֶׁת מֵעֵשֶׂר מִיקְרֵי
הַקֹּס בְּחֹדֶשׁ בְּנִסָּן וְהוֹחֲזֶהָ לֵהֶם פֶּרֶשֶׁת
וְהַחֲקִיקוּ לִשְׁתַּלֵּם וּמִמּוֹךְ כִּךְ הַחֲקִיקוּ
לִיטֵהַר עַד ט"ו וְלֹא נִזְקָקוּ לִפְסַח שֶׁ
וּכְשֶׁנִּגְלָלִים הַפְּרוּכָה כָּל סִילוֹךְ מִסַּע
וּמֵהָרָה כְּדַמְכִּיז אֶחָד מוֹתֵי^י וּמִפֵּי

מסורת הש"ס

[illegible]

זורה אור השלם

1. עת לעשות ליה הפרז
תורה: תהלים ט"ז קכ
והשיבעו עת הבקו
ואמר אל האשה אם לא
שכב איש אתך ואם לא
שכב איש נטמא תהא אישך
הנקי ממי המורים
המוררים האלה ואי ב
שנית תתן אישך וכן
נטמאת ויתן אישך בך את
שכבתו מבגלת אישך:
מבגרת ה ט"ט
3. או אמרתי דנה באתי
במגלת ספר כחוב לך
תהלים ח מ
4. לקח את ספר התורה
הזה ושחמט אתה מזה
או בראי: יז אלהים מזה
שם בך לעד: דברים לא כ
5. ואמר אלי מה אה
ואמר איש יאמר איש נגלה
נקה אשר עושים באמה
ורחבה כשרה באמה:
זכריה ב ב

גליון הש"ס

גמ' מ"ת שחם יריעה אחת.
ע' מגילה דף ט ע"א תד"ה
שלאמא תורה: שם משום
כבוד צבור. ע' מגילה ד' כד
ויחא דף ע ע"א קטנה דף לו
ע"ב: שם א"ל אין כותבין
ומה מעם לפי שאין כותבין.
ענין זה שבת דף כ"א ע"א
ושם:

הנהגות הב"ח

(א) גמ' רבה כ"ל ואות ו'
נמחק:

מוסף רע"י

מַעֲיִינִי בִסְפָרָא דִּאֲדָרְתָּא.
 שָׁלֵם יִשְׁמַחֵם (תְּחִלָּתוֹ דִּי); עַתָּה
 לַעֲשׂוֹת לְהִי חֶסֶד וְתוֹרָתָא.
 כְּשֶׁעָשִׂיתָ הַדָּבָר שֶׁלֹּא קִדְּמָה
 (שָׁם) רָאוּ לְהַפְּרֵם מִדְּרַבְּנָא
 אֲחִימֹשׁ שֶׁל רָשָׁי הַמִּינִיּוֹת
 (יִרְמְיָא דִּי); כִּשְׁתָּאוּ דְּרַבְּנָא.
 כֵּן הִסְתָּא אֶל הַמְּגִילָה
 הַשְּׁקִיפְתָּהּ (שָׁם); אִמְרַנּוּ כִּמְדָּה
 שֶׁהָרַב בִּטְבֵּלֵא. לִפְיֵי מִינִי
 אֲחִיּוֹת (שָׁם); בִּסְרִידֵי רָשָׁי
 אֵל שֶׁנֶּכְנֵי אַחֲרֵי רָשָׁי
 מִינִיּוֹת עַד סוֹף הַמַּקְרָא, וְהָם
 כִּי שָׂטֵם וְאַחֲרֵי יָדֵי מִינִיּוֹת
 עַד סוֹף הַמַּקְרָא, לִפְיֵי שֶׁ
 אֲרָךְ וְאַחֲרֵי זֶלֶם מִינִיּוֹת עַד
 הַמַּקְרָא וְזֶלֶם הַמִּסֵּס
 וְאַחֲרֵי זֶלֶם מִינִיּוֹת (שָׁם) (דִּי).